

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI**

03

MAARIFA YA JAMII

Muda: Saa 1: 30

Alhamisi, 08 Septemba 2016 asubuhi

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu A, B na C zenye maswali hamsini (50).
2. Jibu maswali yote katika kila sehemu.
3. Soma maelekezo yote yaliyoko katika karatasi maalumu (OMR) ya kujibia na kujaza taarifa zote.
4. Andika Namba yako ya Mtihani kisha weka kivuli kwenye tarakimu za namba hiyo mahali panapohusika kwenye karatasi yako ya kujibia.
5. Weka kivuli katika herufi ya jibu sahihi kwa kila swali katika karatasi yako ya kujibia uliyopewa, kwa mfano kama jibu sahihi ni A weka kivuli kama ifuatavyo:

EA	CB	CC	CD	CE
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

6. Ukigundua kuwa herufi uliyoweka kivuli si jibu sahihi futa kivuli hicho kwa umakini kwa kutumia kifutio safi kabla ya kuweka kivuli katika herufi mpya.
7. Tumia penseli ya HB tu.
8. Simu za mkononi haziruhusiwi ndani ya chumba cha mtihani.

SEHEMU A: URAIA

Chagua jibu sahihi kisha weka kivuli katika herufi ya jibu lililo sahihi mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kujibina.

1. Diwani wa Kata huchaguliwa na

A Wanachama wa chama tawala	B Mkutano Mkuu wa Kata
C Wananchi waishio katika Kata husika	D Mkutano wa mwaka wa kijiji
E Halmashauri ya Kijiji.	
2. Kamati ya Maendeleo ya Kata inajumuisha viongozi wafuatap **Isipokuwa**

A Diwani wa Kata	B Afisa Mtendaji wa Kata
C Diwani wa Viti Maalum	D Mratibu Elimu Kata
E Katibu Kata.	
3. Mwakilishi wa Rais katika Mkoa ni

A Katibu Tawala wa Mkoa	B Mkurugenzi Mtendaji wa Manispaa
C Mkuu wa Mkoa	D Mkurugenzi Mtendaji wa Mkoa
E Kamanda wa Polisi wa Mkoa.	
4. Kauli mbiu ya Tanzania iliyopo katika Nembo ya Taifa ni

A uhuru na maendeleo	B uhuru na kazi
C uhuru na umoja	D uhuru na amani
E umoja na amani.	
5. Wimbo wa Taifa una beti ngapi?

A Tatu.	B Mbili.	C Nne.	D Tano.	E Sita.
---------	----------	--------	---------	---------
6. Mambo ambayo kila mtu anastahili kupata bila kujali kabila, utaifa au jinsia huitwa

A utawala bora	B haki za binadamu
C utawala wa Sheria	D demokrasia
E usawa wa Kijinsia.	
7. Ushiriki wa wanafunzi katika uchaguzi wa viongozi wao katika shule unaimarisha

A uongozi wa Katiba shuleni	B uongozi wa Mkuu wa Shule
C urasimu shuleni	D usalama shuleni
E utawala bora shuleni.	
8. Tume ya Haki za Binadamu na Utawala Bora ilianzishwa Tanzania mwaka

A 2005	B 1995	C 1992	D 2001	E 1977.
--------	--------	--------	--------	---------
9. Mwenyekiti wa Kamati ya Ulinzi na Usalama ngazi ya mkoa ni

A Kamanda wa Polisi wa Mkoa	B Katibu Tawala wa Mkoa
C Afisa Usalama wa Mkoa	D Afisa Upelelezi wa Mkoa
E Mkuu wa Mkoa.	
10. Umuhimu wa alamamilia ni

A kupunguza msongamano wa magari barabarani	B kuwawezesha walemavu kuvuka barabara kwa usalama
C kuwawezesha waendao kwa miguu kuvuka barabara kwa usalama	D kutoa tahadhari ya uwepo wa mifugo karibu na barabara
E kutoa tahadhari ya njia ya reli kuwa karibu na barabara.	

11. Uti wa mgongo wa uchumi wa Tanzania ni
 A kilimo B ujasiliamali C biashara D utandawazi E madini.
12. Mfumo mzima wa maisha ya kila siku ya binadamu huitwa
 A mila B desturi C sanaa
 D utamaduni E kazi za mikono.
13. Spika wa Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania huchaguliwa na
 A Wananchi B Wabunge C Mawaziri
 D Madiwani E Jaji Mkuu.
14. Wajumbe wa kudumu wa Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa ni
 A Marekani, Uingereza, Ufaransa, Urusi na Uchina
 B Marekani, Uingereza, Ujerumani, Urusi na Uchina
 C Marekani, Uingereza, Ufaransa, Urusi na Italia
 D Marekani, Uingereza, Urusi, Canada na Ujerumani
 E Marekani, Uingereza, Urusi, Japan na Ujerumani.

SEHEMU B: HISTORIA

Chagua jibu sahihi kisha weka kivuli katika herufi ya jibu lililo sahihi mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kujibia.

15. Chimbuko la familia ni
 A babu na bibi B baba na mama
 C shangazi na mjomba D watoto na wazazi
 E kaka na dada.
16. Kiongozi Mkuu wa Shule anajulikana kama
 A Mwalimu mkuu msaidizi B Mwalimu wa taaluma C Kiranja mkuu
 D Mwalimu mkuu E Mwalimu wa nidhamu.
17. Ni nini faida ya mgawanyo wa kazi katika familia?
 A Hudhoofisha familia. B Huhamasisha utengano.
 C Husababisha udikteta. D Huleta maendeleo.
 E Husababisha mifarakano.
18. Moto uligunduliwa wakati wa zama za
 A mwanzo za mawe. B kati za mawe.
 C chuma. D mwisho za mawe.
 E viwanda.
19. Michoro na picha za wanyama na binadamu mapangoni zilianza zama za
 A chuma B kati za mawe
 C kale za mawe D mwisho za mawe
 E mwanzo za mawe.
20. Mabaki ya Zinjanthropasi yaliyopatikana Olduvai Gorge mwaka 1959 yaligunduliwa na
 A David Livingstone B Fredrick Lugard
 C Louis Leakey D Carl Peters
 E Charles Darwin.

21. Uvinza inajulikana sana Tanzania kutokana na uzalishaji wa
A Makaa ya mawe B Shaba C Chuma D Chumvi E Dhahabu.
22. Wageni kutoka Indonesia na China walileta bidhaa gani hapa Afrika ya mashariki kuanzia karne ya 8?
A Chuma, magamba ya kobe na dhahabu. B Nguo, shanga na vyombo vya nyumbani.
C Baruti, shanga na dhahabu. D Shanga, bunduki na pembe za ndovu.
E Baruti, nguo za Hariri na ngozi za chui.
23. Makabila matatu Afrika ya Mashariki yaliyoshiriki katika biashara ya masafa marefu kabla ya ukoloni ni
A Wahehe, Wanyamwezi na Waturkana B Wakaramajong, Wasukuma na Wapokot
C Wamasai, Wayao na Wasukuma D Wayao, Wanyamwezi na Wahehe
E Wayao, Wanyamwezi na Wakamba.
24. Mkataba wa kwanza uliosainiwa mwaka 1822 kukomesha biashara ya utumwa Tanganyika na Zanzibar uliitwa
A Mkataba wa Moeresby B Mkataba wa Frere
C Mkataba wa Heligoland D Mkataba wa Hamerton
E Mkutano wa Berlin.
25. Vita vya Majimaji vilisababishwa na
A maji yenye dawa kutoka mto Rufiji B tamaa na uchochezi wa waganga wa kienyeji
C unyonyaji uliofanywa na Wajerumani D ukatili wa Wamatumbi wa Songea
E majaribio ya silaha za jadi.
26. Lipi lilikuwa kundi la kwanza la vitangulizi vya ukoloni kufika Tanganyika?
A Wamisionari. B Wafanyabiashara. C Walowezi.
D Wapelelezi. E Mabaharia.
27. Tanganyika ilipata uhuru wake kwa
A mtutu wa bunduki B vita vya msituni
C mikataba ya ulaghai D njia ya katiba
E kura ya Veto.
28. Ni chaguzi kuu ngapi za vyama vingi zimekwishafanyika nchini Tanzania baada ya Tume ya Nyalali?
A Mbili. B Tatu. C Nne. D Tano. E Sita.
29. Rais wa Tanganyika kabla ya muungano alikuwa
A Abeid Karume B Benjamin Mkapa
C Jakaya Kikwete D Julius Nyerere
E Rashid Kawawa.
30. Wanachama waanzilishi wa Umoja wa Nchi Huru za Kiafrika walikuwa
A Nchi huru za Afrika ya Kati B Nchi huru za Afrika
C Nchi huru za Afrika ya Kaskazini D Nchi huru za Afrika ya Magharibi
E Nchi huru za Kusini mwa Afrika.
31. Hadi mwaka 1914, nchi ambazo zilikuwa huru katika bara la Afrika ni
A Tanganyika na Zanzibar B Ethiopia na Liberia
C Ghana na Misri D Somalia na Djibouti
E Afrika Kusini na Rwanda.

32. Umoja wa hiari wa nchi huru zilizokuwa chini ya ukoloni wa Kiingereza unajulikana kama
- A Jumuiya ya Madola
 - B Umoja wa Mataifa
 - C Nchi zinazoendelea
 - D Umoja wa Afrika
 - E Jumuiya ya Mataifa.

SEHEMU C: JIOGRAFIA

Chagua jibu sahihi kisha weka kivuli katika herufi ya jibu lililo sahihi mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kujibia.

33. Bainisha vitu viwili vinavyopatikana katika mazingira ya nyumbani.
- A Vitanda na madawati.
 - B Madarasa na maktaba.
 - C Vitanda na vyombo vya kupikia.
 - D Mlingoti wa bendera na vitanda.
 - E Viwanja vya kuchezea na madarasa.
34. Watu wanaoishi pembezoni mwa bahari au ziwa kwa kawaida hujishughulisha na
- A kilimo
 - B uvuvi
 - C uvunaji mbao
 - D Ufugaji
 - E usafirishaji
35. Ipi kati ya zifuatazo ni sifa ya ramani?
- A kuonyesha pande zote za kitu.
 - B urefu wa kitu huonyeshwa.
 - C umbo la kitu hubaki kama lilivyo.
 - D rangi halisi ya kitu huonekana.
 - E huonyesha upande wa juu wa kitu.
36. Mbuga za wanyama zinazopatikana nchini Tanzania ni
- A Serengeti, Ruaha na Mikumi
 - B Tarangire, Katavi na Ngorongoro
 - C Serengeti, Manyara na Ngorongoro
 - D Selous, Serengeti na Mikumi
 - E Mkomazi, Selous na Ngorongoro.
37. Lipi kati ya majanga yafuatayo husababishwa na nguvu za asili na binadamu?
- A Kimbunga.
 - B Mlipuko wa volkeno.
 - C Mlipuko wa mabomu.
 - D Moto.
 - E Vita.
38. Pareto hutumika kutengeneza
- A manukato
 - B dawa ya kuulia wadudu
 - C vipodozi
 - D mafuta
 - E mapambo.
39. Uvuvi usio endelevu unaweza kusababisha madhara yafuatayo isipokuwa
- A vifo kwa watu
 - B vifo vya samaki
 - C uchafuzi wa mazingira
 - D umaskini
 - E utajiri.

Chunguza kwa makini picha ifuatayo kisha jibu swali la 40, 41 na 42.

40. Taja jina la zao katika picha.
 A Mahindi B Mpunga C Katani D Ngano E Mtama.
41. Zao linaloonekana katika picha ni zao la
 A nafaka B biashara C matunda D muda mfupi E chakula.
42. Mikoa mitatu ya Tanzania ambapo zao hili hulimwa zaidi ni
 A Arusha, Dodoma na Kilimanjaro B Tanga, Morogoro na Kilimanjaro
 C Iringa, Mbeya na Rukwa D Dodoma, Rukwa na Tabora
 E Mwanza, Kagera na Kilimanjaro.
43. Mawasiliano kwa njia ya mdomo hufanyika kwa kutumia
 A kugusa na maandishi pekee B simu, televisheni na redio
 C mandishi na televisheni D kugusa na michoro pekee
 E lugha ya alama, kugusa na radio.
44. Lipi kati ya yafuatayo ni madhara ya matumizi mabaya ya mawasiliano ya kisasa?
 A Mmomonyoko wa maadili. B Kupata taarifa.
 C Kuleta maendeleo. D Kuelimisha jamii.
 E Kudumisha umoja.
45. Aina kuu mbili za biashara ni
 A Biashara ya kukopa na kulipa B Biashara ya kukopa na kubadilishana
 C Biashara ya mitaji na fedha D Biashara ya soko la fedha na mitaji
 E Biashara ya ndani na nje ya nchi.
46. Tanzania hupata faida gani kutokana na kuongezeka kwa biashara ya kimataifa?
 A Kuongezeka kwa majengo. B Kupunguza wajasiriamali wa ndani.
 C Kuongezeka kwa madeni. D Kupungua kwa mikataba ya biashara.
 E Kuongezeka kwa fedha za kigeni.

47. Aina kuu za uchukuzi nchini Tanzania ni
A maji, mito na anga
B nchi kavu, maji na anga
C bahari, nchi kavu na anga
D nchi kavu, maji na maziwa
E mito, maziwa na bahari.
48. Kundi lipi kati ya yafuatayo linawakilisha chanzo cha takagesi?
A Maabara, mbogamboga na makopo.
B Mifuko ya nailoni, chupa zilizovunjika na harufu mbaya.
C Maabara, viwanda na magari.
D Magari, uchafu wa majumbani na viwanda.
E Maabara, uchafu wa majumbani na viwanda.
49. Jamii ya kitanzania inaweza kudhibiti utupaji wa takataka kwa
A kutupa taka ovyo
B kulima kilimo cha kisasa
C kutupa takataka kwenye mifereji
D kutumia mifuko ya plastiki
E kutoa elimu ya mazingira.
50. Nchi zinazotumia maji ya mvua yaliyokingwa kuongeza maji katika udongo ni
A Marekani na India
B Tanzania na India
C India na Kenya
D Kenya na Uganda
E China na Marekani.